

[N. Chr. Christensen.]

efter de 8 års forløb skulle tages op til revision på grundlag af de indvundne erfaringer. Det har vi ikke fået, men i stedet for har vi fået indføjet en vidtgående dispensationsbestemmelse, hvorefter der skal tages hensyn til, hvorledes forholdene er indenfor de stedlige områder, og hvorledes de økonomiske forhold stiller sig med hensyn til at gå fra aftenskoleundervisning over til dagskoleundervisning. Det var det længste, vi kunne nå: et „snaest muligt“ er afløst af „efter 8 års forløb“; de faglige udvalgs bestemmelsesret er styrket ved den lovmæssige tilføjelse, jeg allerede har nævnt, om, at der skal være to trediedeles majoritet; en vidtgående dispensationsbestemmelse er føjet til, og endelig er der ikke noget til hinder for, at det høje ting eller den til sin tid siddende regering kan tage spørgsmålet op til revision, når de otte år er gået. Det er betydningsfulde fremskridt, som i høj grad kan bidrage til at fjerne læremestrenes ængstelse for at antage lærlinge. Man må ikke glemme, at det er i alles interesse at få en dygtig, veloplært ungdom, der er i pagt med den faglige udvikling.

Et særlig dramatisk kapitel i udvalgsarbejdet er fremgået af det krav, som oppositionen førte frem om, at lærlingeloven skulle opdeles i to love, en for håndværk og industri og en for handel, kontor og butik. Den saglige motivering herfor var de usagartede forhold indenfor erhvervsgrupperne. Tanken stødte på forbitret modstand hos bl. a. H. og K., og som det vil være klart for alle i denne sal, endte striden med den salomoniske udgang — kan jeg vil godt sige — at vi nu i dag behandler forslag til een lov, der reelt indeholder to love, idet de to interesseområder er opdelt i særligt afgrænsede afsnit plus fællesbestemmelser for interesseområderne.

Når vi er gået med hertil, er det ud fra ønsket om at få en lærlingelov, som folketingets partier stort set står samlet om, og fordi der er opnået så betydelige forbedringer, at det bliver til gavn både for læremestrene og for de unge. Disse indrømmelser er ikke opnået uden meget besværlige forhandlinger. Endelig er det ikke det formelle, men det reelle, der har været afgørende for vor stilling.

Den afgørende forskel er, at medens der

i industri og håndværk er svendeprove som en naturlig afslutning på læretiden, er forholdet løsere indenfor handel, kontor og butik; her findes ingen svendeprove, fordi arbejdet mange steder er meget specielt, og for disse specialgrupper, som også fortsat vil findes indenfor de omhandlede fag, vil det heller ikke i fremtiden være nødvendigt at oprette lærekontrakt.

På andre områder er det dog nødvendigt, og indenfor disse kan der naturligvis blive rejst spørgsmål om, hvorvidt uddannelses-tiden skal afsluttes med en fagprøve. I så fald bliver det de faglige udvalg, der kommer til at træffe afgørelsen; det ligger altså i fagenes egne hænder, og bestemmelsen om to trediedeles majoritet forhindrer også på dette område, at der sker en overrumpling. Der vil også ved en eventuel fagprøve blive taget hensyn til, om vedkommende elev i forvejen har en supplerende uddannelse i udlandet, om han har studentereksamen o. s. v., så han ikke skal gennem de elementære fag. Der findes ingen stivhed i de nu foreslåede, altså i ændringsforslagene optagne, bestemmelser. En opmærksom gennemlæsning af lovforslaget vil vise, at den stivhed, der findes i den nugældende lov, er fjernet, og at rammerne omkring en forsvarlig uddannelse er lagt; det må være i fagenes og i ungdommens interesse, at dette sker.

Det krav om to lærlingeråd, som vi rejste, kunne ikke gennemføres. Når vi bøjede af på dette område, skyldes det ikke mindst, at vicepræsidenten i Sø- og Handelsretten, hr. Jacobi, så afgjort satte hele sin autoritet ind for at bevare den nuværende praksis med eet lærlingeråd. Hr. Jacobi begrundede sin stilling med, at der aldrig har været alvorlige meningsforskelle mellem håndværker- og handelssynspunkter, at de bestemmelser, der er ens i de to love, burde administreres ens, og at administrationen med to lærlingeråd ville blive mere bekostelig end den nuværende administration. Vicepræsidenten gik principielt også i brechen for, at bestemmelserne om lærlingeforholdet blev samlet i een lov. Derfor bøjede vi os.

Til betryggelse af de to interesseområders særlige forhold indeholder lærlingerådsparagraffen en bestemmelse om, at håndværker- og industrirepræsentanter ikke kan stemme om de særlige forhold vedrørende